

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtletna informacija februar 2009

2008q3

S.11 Nefinančne družbe

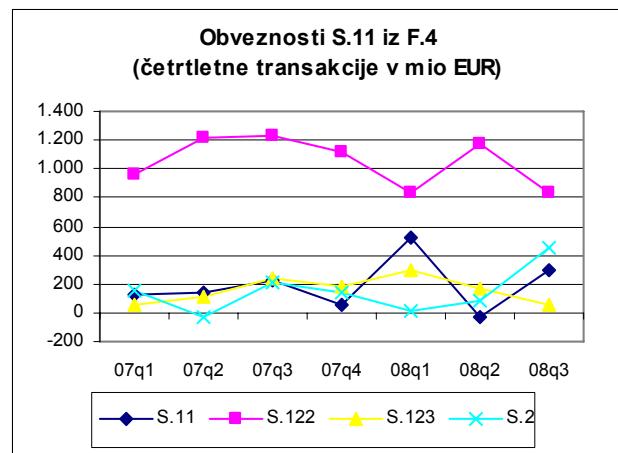
Finančna sredstva nefinančnih družb so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 47,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 2,4 mrd EUR oz. 5%. Največ naložb so imele v delnice in drug lastniški kapital (40%), največ znotraj lastnega sektorja (75%). Naložbe so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 760 mio EUR oz. 4%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti tržnih delnic. Druge terjatve so predstavljale 38% finančnih sredstev, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (83%), od tega 52% v okviru lastnega sektorja ter 38% do tujine. V prvih treh četrtletjih 2008 so se druge terjatve povečale za 1,9 mrd EUR oz. 11%.

Obveznosti nefinančnih družb so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 89,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 1,8 mrd EUR oz. 2%. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala (43%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se zmanjšale za 4,6 mrd EUR oz. 11%. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (37%), gospodinjstva (22%), država (18%) in tujina (15%). Posojila so predstavljala 36% obveznosti in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečala za 5,2 mrd EUR oz. 19% (lani v istem obdobju za 4,8 mrd EUR). Nefinančne družbe so imele najeta posojila pri bankah (63%), v tujini (14%), pri nefinančnih družbah (10%) in drugih finančnih posrednikih (9%). Druge obveznosti so predstavljale 20% obveznosti, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (77%), od tega največ do nefinančnih družb (57%).

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 5,9 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšala za 59 mio EUR. Centralna banka je imela največ finančnih sredstev naloženih v dolžniške vrednostne papirje (82%) in vloge (14%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se naložbe v dolžniške vrednostne papirje povečale za 986 mio EUR oz. 25%. Konec tretjega četrtletja 2008 je centralna banka imela 99% naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (od tega 69% v EMU, 10% v ostalo EU in 21% v države izven EU) in 1% naložb v dolžniške vrednostne papirje države. Vloge so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 1 mrd EUR oz. 55%, pri čemer se je delež vlog v tujini zmanjšal iz 91% na 70%, delež vlog pri bankah pa povečal iz 8% na 30%. Vloge v tujini so bile razdeljene na vloge v EMU (47%), v ostalo EU (48%) in v države izven EU (5%).

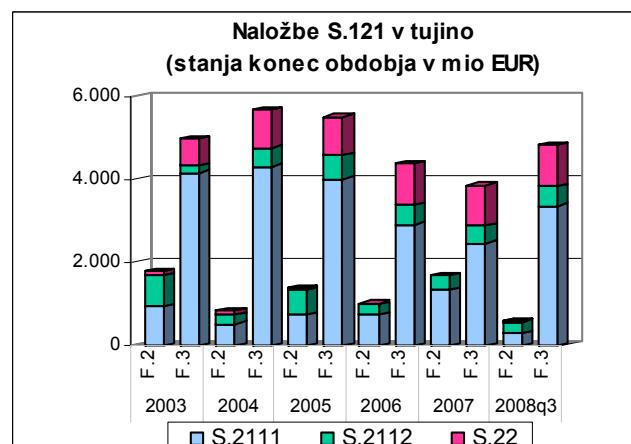
Obveznosti centralne banke so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 5,3 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 98 mio EUR oz. 2%. Obveznosti iz naslova gotovine in vlog so predstavljale 96% vseh obveznosti, in sicer 72% do tujine (predvsem obveznosti do Evrosistema (TARGET)), 8% do države, 16% do bank in 2% do gospodinjstev (iz naslova izdane gotovine).

Primanjklaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec tretjega četrtletja 2008 znašal 42 mrd EUR in se je v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšal za 610 mio EUR.

Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so konec tretjega četrtletja 2008 predstavljale 56% finančnih sredstev in 30% obveznosti nefinančnih družb.

Znesek izdane gotovine je v prvem polletju 2008 ostal skoraj nespremenjen, v tretjem četrtletju 2008 pa se je zmanjšal za 148 mio EUR. Obveznosti iz vlog so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 196 mio EUR oz. 4%, kar je predvsem posledica povečanja vlog bank.

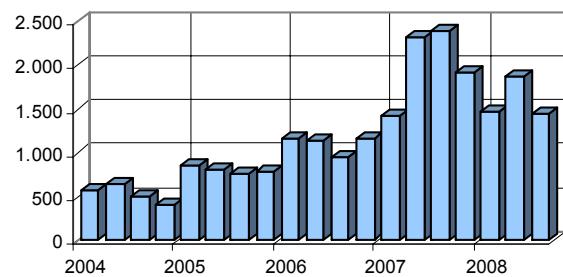
S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 47,9 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečala za 4,5 mrd EUR oz. 10%. Največji del naložb so predstavljala dana posojila s 73%, pri čemer so banke največ posojale nefinančnim družbam (58%) in gospodinjstvom (22%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se posojila povečala za 4,9 mrd EUR, kar predstavlja 78% povečanja v enakem lanskem obdobju, pri čemer je najbolj upadla dinamika posojanja tujini. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so konec tretjega četrtletja 2008 predstavljale 14% vseh naložb, pri čemer je bilo največ naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (62%) in v državne vrednostne papirje (27%). V prvem polletju 2008 so se povečale za 172 mio EUR, v tretjem četrtletju 2008 pa zmanjšale za 324 mio EUR. Gotovina in vloge so konec tretjega četrtletja 2008 predstavljale 9% naložb in so se v prvem polletju 2008 povečale za 452 mio EUR, v tretjem četrtletju 2008 pa zmanjšale za 492 mio EUR (predvsem iz naslova zmanjšanja vlog v EMU).

Obveznosti bank so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 46,6 mrd EUR in se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 4,3 mrd EUR oz. 10%. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete vloge z 61%, in sicer so največ vlog imela gospodinjstva (46%), tujina (26%; gre predvsem za vloge bank iz EMU) in nefinančne družbe (13%). V prvem polletju 2008 so se vloge povečale za 2,5 mrd EUR, v tretjem četrtletju 2008 pa le še za 361 mio EUR, pri čemer je se vloge tujine celo zmanjšale (za 396 mio EUR). Gospodinjstva so v prvih treh četrtletjih 2008 povečala vloge za 905 mio EUR, kar predstavlja 115% povečanja v enakem lanskem obdobju. Najeta posojila so predstavljala 25% obveznosti in so se v prvem polletju 2008 povečala za

967 mio EUR, v tretjem četrtletju 2008 pa le za 205 mio EUR. Banke so najemale posojila večinoma v tujini (90%, od tega 78% v državah EMU). V prvih treh četrtletjih 2008 je financiranje iz tujine preko vlog in posojil (2,1 mrd EUR) doseglo 79% financiranja v enakem lanskem obdobju, pri čemer je v tretjem četrtletju 2008 že prišlo do zapiranja tega vira (zmanjšanje za 330 mio EUR). Kapital bank je konec tretjega četrtletja 2008 predstavljal 9% vseh obveznosti, in sicer so bili največji lastniki tujina (35%), država (25%) in nefinančne družbe (22%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se obveznosti iz delnic, ki ne kotirajo, povečale za 578 mio EUR (predvsem posledica dokapitalizacij in prevrednotenja kapitala v prvem četrtletju 2008), obveznosti iz delnic, ki kotirajo, pa zmanjšale za 529 mio EUR (posledica padca tečajev na borzi).

**Terjatve S.122 iz F.4
(četrtletne transakcije v mio EUR)**

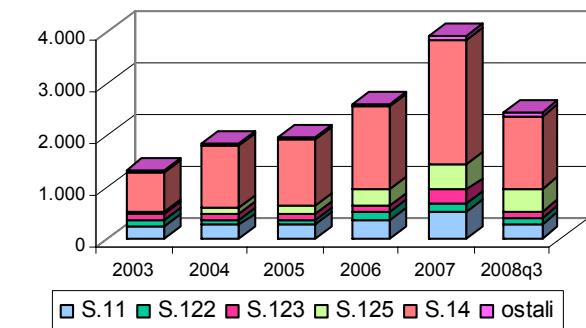
S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 10,7 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšala za 1,2 mrd EUR oz. 10%. Največji del naložb so predstavljala dana posojila (47%, 36% konec leta 2007), pri čemer so največ posojali nefinančnim družbam (58%) in gospodinjstvom (27%). Obseg sklenjenih poslov je v prvih treh četrtletjih 2008 znašal 814 mio EUR, kar je primerljivo z enakim lanskim obdobjem (815 mio EUR), vendar je bilo v tretjem četrtletju 2008 sklenjenih samo za 120 mio EUR poslov, kar kaže na umirjanje rasti posojil. Sledile so naložbe v delnice in drug lastniški kapital (37%, 48% konec leta 2007), največ v nefinančnih družbah (51%) in v tujini (31%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se naložbe zmanjšale za 1,8 mrd EUR oz. 31%, in sicer zaradi vrednostnih in drugih sprememb.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 11,3 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 433 mio EUR oz. 4%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 36% vseh obveznosti (48% konec leta 2007). V prvih treh četrtletjih 2008 so se zmanjšale za 1,6 mrd EUR oz. 28%, in sicer iz naslova vrednostnih in drugih sprememb (1,4 mrd EUR) ter neto odlivov iz vzajemnih skladov (196 mio EUR). Najpomembnejša postavka v

lastniškem kapitalu so bile delnice/enote investicijskih skladov (60%), od tega 58% v lasti gospodinjstev.

**Obveznosti S.123 iz F.52
(stanja konec obdobja v mio EUR)**

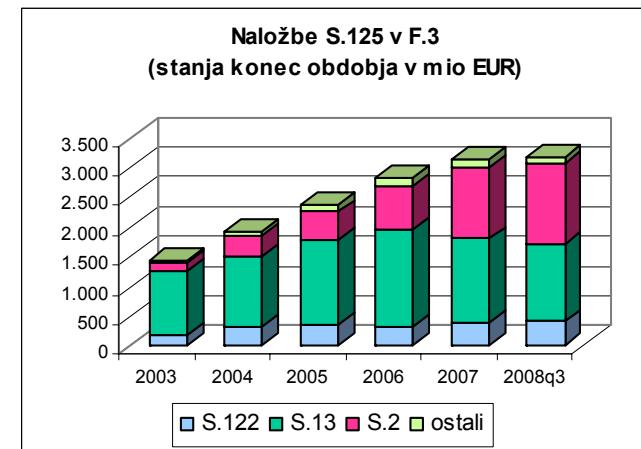
Obveznosti iz posojil so se povečale za 1,2 mrd EUR oz. 21% in so konec tretjega četrtletja 2008 predstavljale 60% vseh obveznosti (48% konec leta 2007). Posojila so bila najeta v tujini (59%) in pri bankah (35%), pri čemer gre pretežno za najeta posojila leasing podjetij.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 6,1 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečala za 99 mio EUR oz. 2%. Največji delež so predstavljale naložbe v dolžniške vrednostne papirje (53%) in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 47 mio EUR oz. 2%. Največ teh naložb so imeli v tujci (42%) in državne (41%) dolžniške vrednostne papirje. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so se kljub neto nakupom v višini 286 mio EUR zmanjšale za 175 mio EUR oz. 10% in so konec tretjega četrtletja 2008 predstavljale 27% finančnih sredstev (konec leta 2007 31%), pri čemer se je zmanjšal delež naložb v nefinančnih družbah (iz 27% na 20%) in drugih finančnih posrednikih (iz 31% na 27%), povečal pa se je delež naložb v tujini (iz 31% na 35%) in v bankah (iz 6% na 9%).

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 6,6 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 551 mio EUR oz. 9%. Največji delež obveznosti so predstavljale zavarovalno tehnične rezervacije (61%), ki so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 299 mio EUR oz. 8%. V strukturi je znašal delež rezervacij iz življenjskega zavarovanja 41%, iz pokojninskega zavarovanja 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 37%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so konec tretjega četrtletja 2008

znašale 2,2 mrd EUR in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 167 mio EUR oz. 8%. Med temi obveznostmi so 758 mio EUR oz. 34% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (39%, 45% konec leta 2007), nefinančne družbe (19%, 22% konec leta 2007), zavarovalnice in pokojninski skladi (10%) ter gospodinjstva (10%) in tujci (9%).

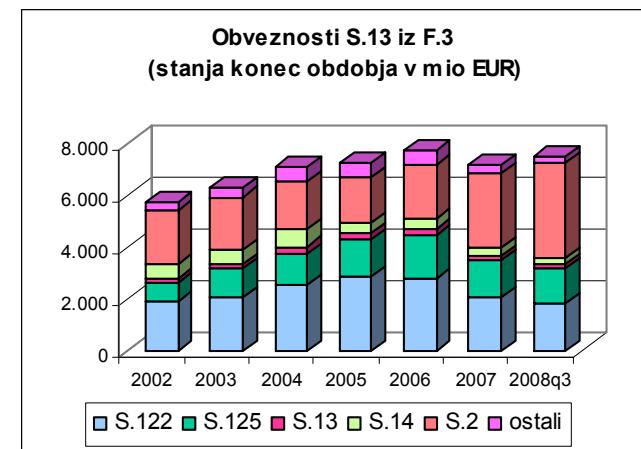

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 19,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšala za 2,2 mrd EUR oz. 10%. Država je imela 58% finančnih sredstev naloženih v delnice in drug lastniški kapital, od tega v nefinančne družbe (61%), sledile so naložbe v sektor države (23%), v banke (9%) ter v zavarovalnice in pokojninske sklade (5%). Stanje naložb se je v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšalo za 3 mrd EUR oz. 21%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb, neto prodaje so znašale samo 28 mio EUR. Terjatve iz gotovine in vlog so predstavljale 13% finančnih sredstev, od tega 78% do domačih bank, 14% do centralne banke in 8% do tujine. V prvih treh četrtletjih 2008 so se povečale za 679 mio EUR oz. 34%.

Obveznosti države so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 16,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 201 mio EUR. Obveznosti iz izdanih dolžniških vrednostnih papirjev so se povečale za 356 mio EUR oz. 5% (izdaja nove obveznice v prvem četrtletju in zapadlost obveznic v drugem četrtletju 2008) in so predstavljale 45% vseh obveznosti, od tega do tujine 48% (40% konec leta 2007), bank 25% (29% konec leta 2007) ter do zavarovalnic in pokojninskih skladov 18%. V prvih treh četrtletjih 2008 so se za 865 mio EUR oz. 24% zmanjšale obveznosti KAD in SOD iz kapitala in so predstavljale 16% obveznosti. Obveznosti iz posojil so znašale 14% vseh obveznosti in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 215 mio EUR oz. 10%. Zadolževanje v okviru države je konec tretjega četrtletja 2008 predstavljalo 63% obveznosti iz posojil. Nekonsolidiran dolg države, v katerem se upoštevajo obveznosti iz dolžniških vrednostnih papirjev,

posojil in kovancev, je znašal 9,9 mrd EUR oz. 29% BDP, konsolidiran dolg pa 8,3 mrd oz. 24% BDP.

Država je v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšala presežek finančnih sredstev nad obveznostmi za 2,4 mrd EUR na 3,5 mrd EUR, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb države v delnicah nefinančnih družb. Primanjkljaj v transakcijah je znašal 233 mio EUR.

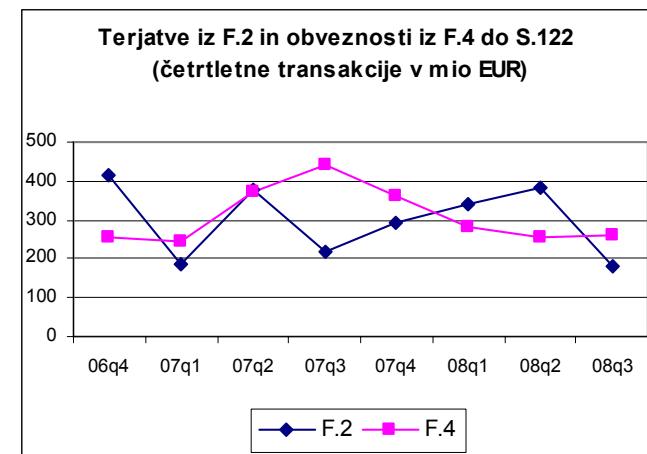
Medsebojne terjatve in obveznosti države so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 26% finančnih sredstev in 32% obveznosti.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 37,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 497 mio EUR. Terjatve iz gotovine in vlog so predstavljale 18,6 mrd EUR oz. 50% finančnih sredstev, in sicer 71% do domačih bank in 28% do tujine (od tega 85% iz naslova ocene tuje gotovine). V prvih treh četrtletjih 2008 so se povečale za 1,8 mrd EUR oz. 11%, od tega terjatve iz gotovine za 721 mio EUR (predvsem iz naslova ocene tuje gotovine) in terjatve iz vlog za 1,1 mrd EUR, predvsem do domačih bank (v istem obdobju lani za 828 mio EUR). Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 32% vseh finančnih sredstev, od tega 73% v nefinančne družbe in 21% v investicijske družbe, vzajemne sklade in vzajemne pokojninske sklade. V prvih treh četrtletjih 2008 so se zmanjšale za 1,8 mrd EUR oz. 13%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb. Neto prodaje naložb v delnicah so znašale 104 mio EUR, neto odlivi iz domačih in tujih vzajemnih skladov pa 248 mio EUR.

Obveznosti gospodinjstev so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 11,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 1,1 mrd EUR oz. 11%. Obveznosti iz posojil so predstavljale 86% vseh obveznosti, od tega do domačih bank 81% ter do drugih finančnih posrednikov 14%. V prvih

treh četrtletjih 2008 so se povečale za 1 mrd EUR oz. 12% (v istem obdobju lani za 1,2 mrd EUR).

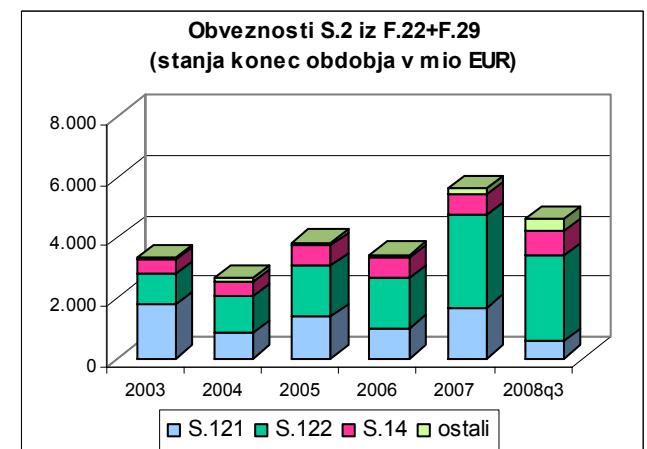
Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec tretjega četrtletja 2008 znašal 26,4 mrd EUR in se je glede na konec leta 2007 zmanjšal za 638 mio EUR oz. 2%.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtletja 2008 znašala 48,3 mrd EUR. Glede na konec leta 2007 so se povečala za 5,3 mrd EUR oz. 12%. Posojila so predstavljala 40% finančnih sredstev, pri čemer so bile v tujini najbolj zadolžene banke (55%), nefinančne družbe (24%) in drugi finančni posredniki (21%). Posojila so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečala za 2,6 mrd EUR oz. 15%, od tega do bank 1 mrd EUR (lani v enakem obdobju za 2,4 mrd EUR) in do nefinančnih družb 1 mrd EUR (lani v enakem obdobju za 384 mio EUR). Gotovina in vloge so predstavljale 23% finančnih sredstev, od tega 67% do bank in 33% do centralne banke. V prvih treh četrtletjih 2008 so se povečale za 1,3 mrd EUR oz. 13%, medtem ko je v tretjem četrtletju 2008 prišlo do zmanjšanja vlog pri bankah za 387 mio EUR. Terjatve iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 17% finančnih sredstev, predvsem do nefinančnih družb (74%) in bank (17%). V prvih treh četrtletjih 2008 so se zmanjšale za 302 mio EUR oz. 4%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb (večinoma v prvem četrtletju 2008), neto prodaje pa so znašale le 34 mio EUR.

Obveznosti tujine so konec tretjega četrtletja 2008 znašale 37,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 2 mrd EUR oz. 6%. Največji del obveznosti tujine so predstavljali dolžniški vrednostni papirji (29%) in so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečali za 1,2 mrd EUR oz. 12%. Obveznosti tujine iz gotovine in vlog so predstavljale 24% obveznosti. Obveznosti iz gotovine so se v prvih treh četrtletjih 2008 povečale za 807 mio EUR oz. 22%, večinoma pri gospodinjstvih iz naslova ocene tuje gotovine, ki jo imajo gospodinjstva doma. Obveznosti tujine iz vlog so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 975 mio EUR

oz. 17%, in sicer predvsem pri centralni banki za 1,1 mrd EUR zaradi zmanjšanja vlog v tujini (večinoma v drugem in tretjem četrtletju 2008), ter pri bankah za 254 mio EUR zaradi zapiranja vira financiranja iz tujine v tretjem četrtletju 2008. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 16% obveznosti in so se v prvih treh četrtletjih 2008 zmanjšale za 1,1 mrd EUR oz. 15%, pri čemer je bilo 48% obveznosti do nefinančnih družb, 20% do drugih finančnih posrednikov in 8% do gospodinjstev.

Neto finančna sredstva tujine so konec tretjega četrtletja 2008 dosegla 11 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 3,4 mrd EUR oz. 44%. Tujina je v prvih treh četrtletjih 2008 neto financirala slovensko gospodarstvo (2,2 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dlgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti</p> <p>F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dlgoročna</p> <p>F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanja F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije</p> <p>F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komercialni krediti in predujmi F.79 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).

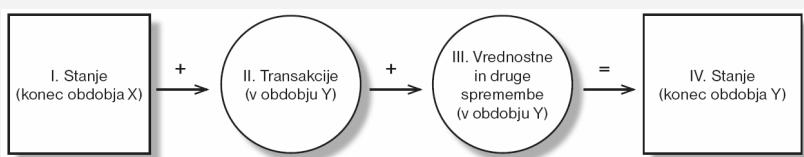
Osnovna načela ESA 95 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavlja lastne skладe (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Primarni viri podatkov:

- četrtekni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Sekundarni viri podatkov:

- denarna in bančna statistika;
- statistika drugih finančnih institucij;
- javnofinancna statistika.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>